

VLASTA

list Výboru čs. žen

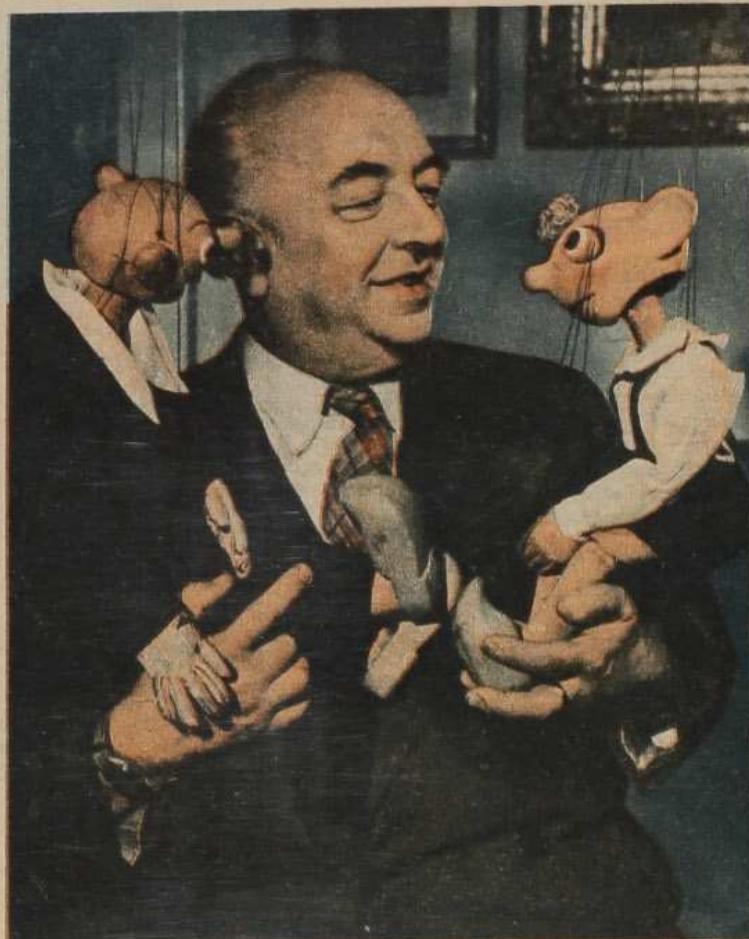
PNS 451

Ročník IX • Cena 70 hal.

8

Ke Dni Sovětské armády posíláme našim osvoboditelům nejupřímnější pozdravy.

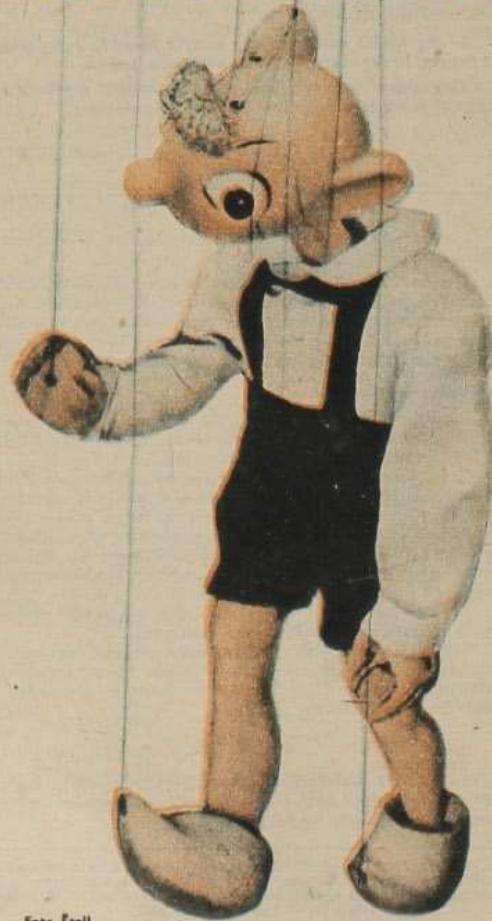

Národní umělec profesor Josef Skupa.

Pani Jiřina Skupová s Hurvínekem a Spejblem.

Večer co večer dává ožít Hurvínkovi

PŘI POBYTU SKUPOVÁ DIVADELKA v Anglii se soubor ubytoval v hotelu provinciálního města. Autobus s rekvizitami a loutkami zůstal před budovou. Někteří Angličané jsou podivuhodní chlapi: patřili k nim zřejmě i majitel hotelu, kterému se totto parkoviště nelíbilo. Požádal proto profesora Skupu, aby si našel pro autobus jiné místo. Večer se Spejbl s Hurvínkem představili místnímu obecnству a získali obrovský úspěch. Pod vlivem této události poprosil druhý den hoteller národního umělce Skupu, aby autobus souboru parkoval přímo před vchodem do hotelu. A hned v inserátech uváděl, že v jeho podniku bydlí slavní českoslovenští umělci.

Tato přihoda je velmi výmluvná: ukazuje, jak rychle si kouzelné Skupovy loutky získávají vděčnost diváků. Spejbl s Hurvínekem prošli již pěkný kus světa; všude, kde se objevili, okouzlovali malé i velké diváky. Dovedli rozesmát ty nejzary těší řádrohildy.

Spejbl s Hurvínkem jsou velice populární. Lidé je milují. Smějí se jim a obdivují se jejich výraznému hereckému provedení. A přece jen jsou to neživé loutky; život jim může vdechnout jen velký umělec. Umělec, pracující anonymně, skromně, bez nároku na světskou slávu. Na jevišti ho divák neuvidí, neboť je představován loutkou, kterou vodi, oživuje, dělá z ní herce. Hurvínek vzděl za své pohyby ženě, která věnovala společně se svým manželem loutkovému divadlu celý svůj život: paní Jiřině Skupové, která v tomto měsíci oslavila dvě jubilea – šedesáté narozeniny a 35 let své umělecké činnosti.

Vyprávěla mi o své práci a životě spolu se svým manželem. Oba hovořili i láskou o svých loutkách i o svých divácích. Začali ještě před první světovou válkou: spolupracovali s Loutkovým divadlem prázdninových osad v Plzni, které vedla rodina Nováková. Bylo to dobré loutkářství: měli vše už osvědčenou pracovní i uměleckou metodou a neradi k ni pouštěli někoho cizího. První práce paní Skupové byla technická: pracovala jako osvětlovačka. Ve dvacátém roce, kdy začala vodit loutky, se oběma manželům podařila veliká věc: ještě před svatbou přišli na jedné své schůzce na myšlenku vytvořit nový typ loutky – městáka ve fraku. Oblékli mu bílé rukavičky a kontrastující dřeváky. Byl to Spejbl. Loutku zhotovil řezbář Nosek a zaty ji ušila Skupova teta. Spejbl z počátku vystupoval jen

v malých, samostatných scénkách. Diváci si ho však brzo zaamilovali. Měl takový úspěch, že loutkáři Novákovi začali žádat: nesměl v žátně viset s ostatními loutkami.

Hurvínek se zrodil o šest let později. Přinesl ho v roce 1926 manželům Skupovým řezbář Nosek. Od té doby změnil Hurvínek podobu: zkrásnil, ztratil ošklivý dlouhý nos a stala se z něj humorná dětská figurka.

Pani Skupová začala vodit Hurvínska v roce 1927 a od té doby jej už neopustila. Večer co večer ožívá v jejich rukách, vyvolává v hledišti divadélka na pražských Vinohradech salvy smíchu, získává srdce mladých diváků. Práce s ním je habaděj: zkoušky, zájezdy, představení, studium.

Spejbl s Hurvínkem potřebují stále nový repertoár. Jejich vystupy je třeba psát tak, aby jim děti rozuměly, aby jejich výchovná myšlenka byla vyjádřena účinnými uměleckými prostředky. Paní Jiřina Skupová se pouští do psaní. Napsala pro své loutkové hrdiny a pro své malé diváky několik her, z nichž zejména poslední „Hurvínkovy zimní radovánky“ přijaly děti s nadšením. Měli byste vidět, jak zaplněné hlediště divadélka doveď sledovat se zatajeným dechem pohybů i řeč svých hrdinů, jak se doveď veselé smát Hurvínskovi i Máníčce při jejich taškařinách a přitom vážně přijímat poučení z jejich chyb!

Manželé Skupovi dovedli vytvořit z malých loutek velké umění. Věnovali mu všechny své síly, celý život. Paní Jiřině bylo velmi málo času na osobní zájmy. Občas se dostane do přírody, ke knize, a když vybude volný večer, tak do divadla.

Za velké umění miluju národního umělce profesora Skupu a jeho nejbližší spolupracovníci Jiřina Skupovou statisice diváků. A hlavně děti. Paní Jiřina Skupová žije pro své malé divadlo. Těší se z jejich radosti, z jejich veselého smíchu.

Pani Jiřina pomohla vytvořit svému manželovi dílo, které žije v lidu. Láska těch, pro které celý život pracuje, je pro ni nejkrásnější odměnou. Kalendář říká, že je paní Skupové šedesát let. Ne, to není pravda. Paní Skupová je mladá svým věčně svěžím a radostným uměním, které pomáhá vychovávat nové generace šťastných a svobodných lidí.

R. SELUCKÝ